СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 8. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, субота, 11-го січня 1947. No. 8. NEW YORK and JERSEY CITY, Saturday, January 11, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE.

РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОМАГАЮТСЯ ОБЕРЕЖНОСТИ ПРИ НОВИХ ЗАКОНАХ

Зорганізоване робітництво почало проти-офензиву проти плянованого законодавства в робітничих справах. Представники Конгресу Промислових Організацій (СІО) відбули конференцію з сенаторами і зажадали від них, щоб вони перестудіювали критику СІО над новими робітничими законами. Аналізу ново плянованого законодавства перевів Лі Пресмен, правничий дорадник СІО. Окремо відбули наради представники Американської Федерації Праці і залізничих братств і рішили розпочати акцію в конгресі, рівнобіжну з акцією СІО. Сенатор Морей, член робітничої комісії, після розмови з предсідником СІО, Филипом Мореєм, висловив погляд, що робітничі представники є схильні до приняття пропозицій президента Трумана, щоб створити окрему комісію для провірки відносин між капіталом і працею. Загалом враження між сенаторами таке, що представники робітничих організацій задивляються по справедливості на наладнання робітничих відносин дорогою законодавства.

ВІДНОВЛЕНИЙ БИЛ КЕЙЗА В КОНГРЕСІ.

Республиканський блок в конгресі вніс цілу низку скоординованих законопроєктів, які мають на цілі запобігти загальним страйкам і не допустити до колективних торгів на краєву скалю. Першим билом є відновлений бил Кейза, який перейшов був у попереднім конгресі, але його заветував президент Труман. Теперішній бил Кейза має на меті дати право урядові заборонити страйки в таких промислових підприємствах, які мають вплив на економічне життя країни. Попри те бил має на меті обмежити колективні торги лише до поодиноких родів промислу і місцевостей, щоб виключити монополії юній або підприємств в робітничих справах.

ЗА СПРАВНІСТЬ ЕКЗЕКУТИВНОЇ ДІЛЯНКИ В УРЯДІ.

Згідно з передвиборчими обіцянками Республиканської Партії, конгресмен Клеренс Бравн з Огайо приготовив резолюцію для конгресу в справі упрощення праці екзекутиви федерального уряду. Резолюція передбачує покликання до життя 12-членної комісії з обох партій для переведення дворічних студій над працею президента Злучених Держав. Комісія має винайти способи, як би цю працю зробити більше видатною і швидшою. Склад комісії має бути такий, щоб репрезентував президента, конгрес і громадянство.

ПЕНСІЯ ДЛЯ КОНГРЕСМЕНІВ.

На підставі акту про реорганізацію конгресу, принятого при самім кінці нарад минулого конгресу, 176 бувших конгресменів зголосилися за виплатою пенсії. Тому, що час на зголошення по виплату триває шість місяців, надіються, що зголошення будуть дальше напливати. Пенсія виплачується на подібнім пляні, як виплачується старече пенсія для робітників та інших громадян, лише, що вона приходить щойно по скінченнім 62 році життя, хоч право до пенсії прислугує вже після шести років праці у конгресі. Висота пенсії залежна від довготи праці в конгресі. Найвища пенсія становиться 75 відсотків останньої річної платні конгресмена і досягає висоти $7,500 річно. Для такої пенсії треба вислужити в конгресі 30 років.

КРАДУТЬ ГРОШІ З ТЕЛЕФОНІЧНИХ СКРИНОК.

Нюйорська поліція приловила 52-річного Чарлса Ликтенстіна за посідання підробленого ключика до отвирания скринок у прилюдних телефонічних будках. Його підозрівають у викрадені грошей і в участі у спеціяльній банді опришків, яка обікрала телефонічне підприємство приблизно на $100,000. Грошеві оплати, які платять принагідні вживачі телефону на далекі простори, догодили до 6 долярів.

БУРЯ ШАЛІЄ НА АТЛАНТИКУ.

Звідомлення з кораблів, які пливуть по Атлянтійськім океані, сповіщають, що там шаліє велика буря, яка припізнила приїзд численних кораблів до обох берегів океану. Тисячі свояків, які ожидають своїх рідних, перебувають по кілька днів у нюйорській пристані і на летнищі Ля Ґвардія. Літаки з Европи цілком не пускаються в дорогу вчасі бурі. Ратункові кораблі американської Прибережної Служби стоять готові дати поміч, коли її зажадають бездротним телеграфом.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,
чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі"?

Америка опрокидає французький протест в справі арабської нафти

Злучені Держави відкинули французький протест в справі контрактів для експльоатації нафтових джерел у Савді Арабії, як це оприлюднює департамент стейту. Французький уряд у своїм протесті підніс закиди проти цього, щоб чотири американські підприємства привлащували собі монополію над цими джерелами і щоб у порозумінні з британськими підприємцями виперали Францію від користування цими багатствами. Ноту в цій справі вніс до департаменту стейту французький амбасадор Анрі Бонкур. В. ноті сказано, що американські підприємства нарушили міжнародне порозуміння з 1928 р. Департамент стейту є цього погляду, що це справа чотирьох американських підприємств і тому не є такою важною, щоб нею займався американський уряд.

Американсько-советські противорічности в справі розброєння

Рада Безпеки О. Д. на своєму засіданні дня 9-го січня прийняла мандат Загального Зібрання О. Д. в справі світового розброєння, в нічому не злагіднивши американсько-советських розбіжностей поглядів щодо переведення в життя цих постанов. Американський представник Гершел В. Джансрн рішучо обстоював думку, що справу контролі атомової енергії треба поставити на першому місці. Советський представник Андрей Громико зі свого боку обвинувачував Америку, що вона своїм становищем в справі атомової енергії хоче відтягати саме виконання плану розброєння. Діло в тому, що Америка хоче вирішити насамперед справу контролі атомової енергії, домагаючись скасовання права вета в щоденній праці контрольної комісії, зглядно в справі покарання тих, які нарушили б постанови під оглядом контролі. Советський Союз дальше обстоює право вета. На останньому засіданні Ради Безпеки представники Австралії і Франції безуспішно намагалися довести до компромісу між цими потугами. Представник Великої Британії не забирав становища, домагаючись від советського представника точніших інформацій щодо советського плану. Рада Безпеки мала про продовжувати свої наради в цій справі чергового дня.

„ІСТОРІЯ „ЧИСТОК" ПОВТОРЯЄТЬСЯ; ТИМ РАЗОМ В МАДЯРЩИНІ.

З Будапешту надходять дальші вістки про започатковану комуністами генеральну чистку можливої мадярської опозиції. В цілій країні продовжуються масові арешти і рівночасно організується показовий процес; 51 визначних мадярських громадських діячів мали б вже в найблищому часі станути перед „народнім судом". В закордонних коментарах до подій в Мадярщині стверджується, що вони нічим не різняться від таких в Румунії, Болгарії, Польщі, Югославії та в усіх інших східньо-европейських країнах, опанованих Москвою. В Мадярщині, подібно як і в Югославії, Польщі та інших країнах, першою жертвою комуністичної чистки падуть ті, що організували й керували боротьбою проти Гітлера. За причину чистки в Мадярщині, яка охопила насамперед інтелеґенцію і селянство, большевики подають „заговір проти держави". В міжнародніх колах вважається, що темпо чистки подиктовано обставиною, що після підписання мирового договору большевики протягом назначеного там часу мусітимуть відкликати свої війська з Мадярщини і перед тим вони намагаються довести країну до такого „порядку", як це вже зробили в Югославії, в Болгарії та продовжують робити в Польщі.

УРЯД ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ПРОВІРЮЄ СВОЮ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ.

З Лондону повідомляють, що британський уряд від двох тижнів відбуває свої наради, предметом яких є головно провірка дотеперішньої британської закордонної політики та можливості деякої її переставки в майбутньому.. Вважається, що головним завданням на найблищу будучність британський уряд ставить собі поліпшення стосунків зі Советським Союзом, не нарушуючи при цьому в нічому і британсько-американської співпраці. Нові напрямні британської закордонної політики мали б проявитися вже на конференції Ради закордонних міністрів у Москві в березні б. р.

ГОТСОН РЕЗИГНУЄ З ПОСТУ АСИСТЕНТА ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРА ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Джан Б. Готсон, єдиний американський представник у високій екзекутиві Організації Обєднаних Держав, зголосив свою резигацію з посту асистента генерального секретара О. Д., яка була прийнята генеральним секретарем Тригва Лі дня 9-го січня. Готсон був призначений на цей пост в березні м. р. і до нього належали справи адміністрації і фінансів. Вже раніше було відомо, що Тригва Лі був невдоволений Готсоном, проте справу резигнації зволікалося, б оГотсон був призначений на цей пост департаментом стейту.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН В КОНГРЕСІ.

Маємо перед собою президента Трумана, відфотографованого вчасі виголошування президентського послання у новім конгресі у Вашинґтоні. Послання слухали сенатори і конгресмени. Виголошення послання тритало 48 мінут.

СОВЄТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІЙСЬКОВИХ БАЗ НА ОСТРОВАХ ШПІЦБЕРҐЕН

Лондонська преса опублікувала, що Советськкй Союз кілька місяців тому звернувся до уряду Норвегії з домаганням відступити йому військові бази на островах Шпіцберґен. Згадані острови положені на висоті Ґренляндії напроти північного побережжя Норвегії, були признані Норвегії договором в Парижі в 1920 р. Зі зростом транспортної техніки та у звязку зі загальним, головно советсько-американським зацікавленням Арктикою, згадані острови набрали великого стратегічного значення. Подробиць советського домагання не подано і воно ще взагалі не було відоме самій норвежській громадськості, аж до 9-го січня. Повідомлення з Лондону викликало велике хвилювання публичної опінії, що домагається потвердження, або заперечення цего факту з урядового боку. Вістка про советське домагання воєнних баз на островах Шпіцберґен викликала теж зрозуміле зацікавлення в світі.

ПЕРЕД МОЖЛИВИМИ ПОЛІТИЧНИМИ ЗМІНАМИ У ФРАНЦІЇ.

З Парижа повідомляють, що протягом одного тижня теперішний премієр тимчавого уряду Франції Леон Блюм зрезигнує та з доручення лікарів не буде кандидувати ані на президента, ані на премієра нового французького уряду. Від кандидатури на пост керівника політики Франції відмовляється теж генерал де Ґоль. Видвигається пятьох інших кандидатів, головно зі соціялістичної та радикальної партії. В загальному у Франції дивляться оптимістично на дальший політичний розвиток в країні та на можливість остаточного впорядкування відносин.

АНГЛІЯ І АМЕРИКА ОБІЦЯЛИ „МОРАЛЬНУ ПІДДЕРЖКУ" ПРОТИ ФРАНКА.

В Мадриді відбувається судовий процес проти 12 обвинувачених в заговорі проти уряду ген. Франка. Під час зізнань один з обвинувачених твердив, що британська й американська амбасади в Мадриді обіцяли тільки моральну піддержку рухові проти ген. Франка, натомість відмовились допомагати матеріяльно.

ОЖИВЛЕННЯ ПАРТИЗАНСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ В ГРЕЦІЇ.

З Атен повідомляють, що здовж кордонів з Болгарією і Югославією знова оживились бої з партизанами. В деяких випадках партизани мали досить сили відкинути урядові війська, що зажадали підкріплення. Бої тривають.

ВОЄННІ СОЮЗНИКИ „ЩЕ ДОБРІ ПРИЯТЕЛІ" — КАЖЕ ВИШИНСЬКИЙ.

В британській амбасаді в Москві відбулося дня 9-го січня прийняття в честь полевого маршала Монґомері, що перебуває в Москві як гість советської армії та її шефа генерального штабу маршала Васілевского. На прийняттю промовляв м. ін. советський заступник міністра закордонних справ А Вишинський, заявляючи, що воєнні союзники без огляду на розбіжності думок на міжнародніх конференціях продовжують бути „ще добрими приятелями".

ВАЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ ГОЛАНДІЇ.

В голадській пресі появилися песимістичні голоси про положення країни та про темпо її після-воєнної відбудови. Направі залізнорожної лінії чи відбудові моста на великій ріці ще далеко не означають відбудови країни, господарський стан якої продовжує бути дуже складний.

ГОЛОД І ХОЛОД В НІМЕЧЧИНІ.

З Німеччини повідомляють про перші смертні жертви зимна. В Гамбурґу мало замерзнути 20 осіб а багатьох інших відставлено до лікарень. Холод відчувається тимбільше, що не має теж потрібної кількості харчів. Про важке харчове положення повідомляють теж з Австрії.

НОВІ СПРОБИ ЗАМИРЕННЯ В КИТАЮ.

З Нанкінґу повідомляють, що міністер інформації в уряді маршала Чіянґ-Кай-Шека видвигнув офіціяльно нову пропозицію переговорів з комуністами в справі закінчення громадянської війни. Пропозицію уряду вважається відгомоном на недавну заяву ген. Маршала в справі його місії до Китаю та трудноців, які він зустрічав в намаганнях довести до замирення між двома воюючими сторонами.

БІРМА ДОМАГАЄТЬСЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.

На запрошення британського премієра Атлі до Лондону приїхала дня 9-го січня окрема бірмська делеґація, яка має відбути ряд конференцій в справі положення Бірми в британській імперії. Британський уряд намагається довести, щоби бірманці задовольвились домініяльним статутом, бірманці, натомість домагаться повної незалежності.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧИ СПОВНЯТЬСЯ ЦІ НАДІЇ?

Чого надіється в біжучому році звичайний американець, як думає про свій край, дім, свій варстат праці? Над тим питанням ще далі застановляються, розуміючи під „звичайним американцем" цю масу, яка далі є „босом" у цьому краю і з яким треба рахуватись політикам, бизнесменам та робітничим провідникам.

Отже звичайний американець надіється, що американська система, з своєю політичною демократією та індивідуальною свободою і свободою підприємства і конкуренції, виявить, що вона далі є ще ліпшою економічною і суспільною системою ніж інші. З цього виходило б, що бизнесовий та робітничий провід прийдуть остаточно до порозуміння в такому змислі, щоби була вдержана постійна і найбільша продукція, а її потребує як край, так і цілий світ. Щоб таке сталося, треба уступок збоку обох проводів: бизнесового й робітничого.

Звичайному американцеві страйки вже надоїли. Одначе це не означає, що тим самим є добра нагода для бизнесменів покінчити з страйками, чи визискати ці настрої для реакційної політики, зверненої проти робітництва і робітничих юній. Звичайний американець є проти цього. З другого боку, бажаючи спокою і праці, він остерігає робітничих провідників, які вже останніми часами багато втратили на своїй популярности, щоб не перетягати струн, бо можуть втратити ще куди більше. По правді, звичайному американцеві надоїли як бизнесові так і робітничі провідники, і він тепер дає цьому свій вислів, вимагаючи від них, щоб у цьому році прийшли нарешті до порозуміння на основі людяности і розсудку щодо заробітних платень і зисків.

Звичайний американець вірить, що так дійсно станеться, проте готується і на таке, що може бути інакше, або, як пише Росел Портер, американець надіється найліпшого, але готується на найгірше, дожидаючи несподіванок. Крайні ліві надіються, що буде велике безробіття і матимуть добру нагоду для здійснювання своїх революційних надій і нищення капіталізму та встановлювання комунізму. Ледви, чи знайдеться якесь поважніше число „звичайних американців", щоб у таке повірили. Знов реакціонери зправа думають, що в цьому році наступить економічна депресія, а тим самим буде нагода розправитись з робітничими юніями та підготовити шлях до американського фашизму. Теж і це не промовляє до звичайного американця.

Заключення з цього таке, що назагал звичайний американець твердо вірить, що в усіх трудноощах, які перед нами, переможе американський, здоровий розум, але рівночасно здає собі добре справу з перешкод, які треба краєві перемогти як на домашньому полі, так і заграничному. Теж є у нього розуміння, що живемо в такому часі, коли від цього, як розвинуться події внутрі Злучених Держав, залежатиме у многому теж і судьба цілого світу.

Чого хоче і не хоче американська пята колона?

Починаючи від закінчення війни, в Америці з кожним днем збільшується протикомуністичне наставлення, що має своє виявлення як у закордонній, так і внутрішній політиці. В минулому році американська закордонна політика позначилася деще „твердшою рукою" секретаря стейту Бирнса у відношенні до Совєтського Союзу, а в нутрі країни підноситься щораз більше голосів з домаганням відповідних законів проти підривної роботи місцевої пятої колони, що охоплює щораз більше всі ділянки суспільного життя. В непоінформованих це могло б викликати враження, що наша „фрі кантрі" — так сказати б — „змодернізувалась" та що традиційні особисті вольності одиниць і суспільних груп в самій Америці є сьогодні під знаком запиту.

Наділі справа мається цілком навпаки. Бо американська протикомуністична акція як в закордонній так і у внутрішній політиці є власне скерована на оборону цих вольностей. Сама по собі вона не є акцією, а тільки реакцією, протидіянням на комуністичні затії проти Америки, як зі зовні, так і в нутрі країни. Комуністична партія в Америці фактично визнана цілим американським загалом за чужу, советсько-російську „пяту колону" і тому видвигається домагання, щоб за таку її визнати теж формально, відповідним законом. За минулий рік проголошено безліч найрізноманітніших фактів, від шпигунства в користь Совєтського Союзу починаючи, на звичайній підривній роботі на всіх ділянках американського життя кінчаючи, якими комуністична партія сама себе ставляє поза законами цеї „фрі контрі".

З Новим Роком американська комуністична пята колона поспішилася зі заявою, чого вона хоче і чого не хоче. Пятиколонна програма на 1947 рік говорить сама за себе.

Комуністична партія в Америці, в своїй програмі на 1947 рік, виступає проти загального військового вишколу, домагається зменшити оборонні заходи Америки до передвоєнного стану, бажає собі знесення спільних американсько-англійських шефів штабу та відкинення акту спільної внутрішньо-американської оборони. Коротко, комуністична пята колона домагається всего що могло б ослабити оборонну силу Америки.

Рівночасно вона в своїй програмі на 1947 рік домагається відкликання американських військ з Китаю та Филипин, зірвання дипломатичних стосунків з Еспанією, припинення будьякої допомоги китайському урядові. Натомість домагається низько-відсоткової позички та якнайбільшого поширення допомоги УНРРА для Совєтського Союзу і його сателітів.

У відповідь на запитання чого хоче і не хоче американська комуністична партія в 1947 році, в американських пресових коментарах відповідається коротко: комуністична пята колона в Америці хоче Советської Росії і не хоче Америки.

Міліонер на становищі редактора

З нагоди смерти Огдена Ріда, міліонера і відповідального редактора щоденника Ню Йорк Геральд Трибюн, власником якого був він та його рідня, надіслали вислови співчуття такі особи як президент Злучених Держав, губернатор нюйорського стейту, канадійський прем'єр, посадник міста Ню Йорку, державні секретарі, генерали, провідники науки, мистецтва, журналістики і т. д. У цих співчуттях є великі признання для праці небіжчика. Знов його власна газета написала, що редакційна праця була властивим інтересом його життя.

Ню Йорк Таймс, присвячуючи редакційну статтю для видавця конкуренційної газети, згадує, що Огден Рід „полищає газету, Геральд Трибюн, на вершку її успіху, як одного з наших великих щоденників". Про Ріда пише Н. Й. Таймс, що „він мав найвище почуття особистої і газетярської чести і був готовий кожної хвилини боротися за свободу пером, як вона була загрожена чи то від уряду, чи з якого іншого боку". Другою його прикметою було: подавати в газеті правду, безогляду на шкоду, яку може через те потерпіти партія, група, чи навіть саме видавництво газети.

Годиться згадати хоч дещо з життя оцеї людини, щоб зрозуміти, чому найвизначніші представники громадянства склонили голову перед покійним.

Огден Рід був сином попереднього редактора газети Трибюн, Вайтло Ріда, який був свого часу американським послом до Франції, куди забрав зі собою і 17-літнього Огдена. У Парижі Огден пізнав основно французьке життя, потім студіював в університеті в Бонн, у Німеччині, та подорожував по Европі. В році 1900 вписався до університету Єйл, у Ню Гейвен і покінчив його в 1904 р. Після скінченні правничих студій він ще вписався на правничий виділ у Єйл, а скінчивши правничі студії, практикував як адвокат один рік, щоб основно зазнайомитися з законами для потреб адміністрації газети. Щойно після таких основних студій і підготови вступив у 26 році життя до редакції газети свого батька, зачинаючи зі самого споду. Став репортером і мав призбирувати новинки, описувати зустрічі з різними людьми чи звітувати кримінальні події. Після того він працював у різних відділах газети, щоб основно познайомитися з різними ділянками праці модерного щоденника, а теж і з його адміністрацією. Дійсним редактором став Огден Рід щойно як мав 31 років, себто в 1913 році. Тоді було в Ню Йорку сім ранішніх щоденників, з яких досі залишилися лише два, тобто Трибюн і Таймс.

Саме в тому часі американська журналістика переходила справжню революцію внаслідок епохальних винаходів. Згадати б лише бездротний телеграф, радіо, телевізію, а крім цього такі велитенські події, як перша світова війна, вибух большевизму, упадок великих держав і націй і т. п. Технічні трудноші йшли в парі з великими винаходами, відкриттями, політичними й суспільними перемінами і це впливало на долю газет. Коли б не основне підготування Ріда до своєї карієри, то хто знає, що було б сталося з щоденником Трибюн, який вів конкуренцію з другим славним нюйорським щоденником, а це з Н. Й. Геральд. Власник Н. Й. Геральда Френк А Монсі, зрозумів знак часу: він закупив щоденник „Сан", а опісля рішився збільшити свою газету через злуку з Трибюном в 1924 р. Одначе на пропозицію Монсія Огден Рід відповів так, що порадив Монсієві продати свій щоденник Трибюнові. Це тому, щоб Трибюн міг далі держатись своїх засад. Згоди добили за ціну $5.000.000. Від тоді перемінили свій щоденник на сьогоднішній Геральд Трибюн та забезпечили йому провідне місце в американській політиці. Це чи не найбільш впливовий журнал, який постійно підтримує політику Республиканської Партії.

Серед теперішніх відносин редактор американської газети є частиною національно-державницького життя. Тому редактор Геральд-Трибюна бував усюди, де лише міг дістатися, щоб знати положення й відносини з першого джерела. На такі студії видавець газети не жаліє видатків, бо від безупинного втримування звязків редактора з суспільством і світом залежить успіх та інтерес газети. Щойно як редактор знає добре відносини і має докладні інформації, може вести правильну політику групи, організації, партії, нації, держави. У такім розумінні свого становища Огден Рід виїздив на політичні конвенції, відвідував часто Европу, на весну 1945 року поїхав до Сан Франсиско на конференцію Обєднаних Держав на чолі цілого штабу співробітників Геральд Трибюна, і помагав укладати Чартер Обєднаних Держав. Після капітуляції Японії Рід і його співредактор Вилбур Форест виїхали у 30,000-милеву подорож літаком на Тихий океан: відвідали острови Маршала, Маріянас, Филипини, Корею, Японію, Китай. Тоді познайомився Рід з ген. МекАртуром, адміралом Нимцом, генералісімусом Чіянг-Кай-Шеком і іншими подібними героями часу.

Огден Рід як редактор мав, як бачимо, крім спосібностей, ще й усякі інші можливости вибитися вгору, зокрема з матеріяльного боку. Він міг свобідно усюди їздити і діставати якнайкращі інформації, маючи добрі звязки і не щадячи коштів на ту ціль, бо був рівночасно власником газети. Та й це не було б зробило Ріда так дуже шанованою людиною — як редактора. Було ще щось інше, що тут заважило, а саме те, що він старався усіми силами вдержати достоїнство редакційного звання на висоті, вдержуваній його батьком. Рід — міліонер мав весь час до діла з товариськими зобовязаннями, гостинами, забавами, прийняттями. Одначе брав у цьому участь тільки до цеї міри, оскільки це не було перешкодою для Ріда — редактора. Тому, як згадує Ню Йорк Таймс, часто можна було завважити, як він покидав товариство та веселу забаву й спішив коло північ до редакції й оставав там до ранку, виконуючи свої залеглі редакторські обовязки. Він бажав бути кожного часу в курсі усіх важних газетярських справ, хоч мав добрих співробітників і було кому за нього робити. Не хотів бути „мальованим редактором" та тільки таким, що заслугує на цей титул своїм знаням і сумлінним виконуванням своїх обовязків. Хотів бути справжнім редактором як в очах своїх співробітників, так і в очах суспільности, даючи тим теж до зрозуміння, яким важним і відповідальним чинником є у суспільному житті преса і якими повинні бути ті люди, що у ній працюють.

„Хлопці з лісу"

Нюйорський польський часопис „Нови Сьвят" помістив у числі з 7 січня б. р. статтю В. Наленча п. н. „Польський Ліс", в якій автор пробує перевести характеристику акції „хлопців з лісу", себто тих молодих поляків, що продовжують у підпіллі збройну боротьбу за повну незалежність Польщі. Ця боротьба обмежується нині до нападів на відділи НКВД на терені Польщі та до вбивств поодиноких енкаведистів чи різних совєтських агентів, якими послуговується варшавський уряд, контрольований Кремлем. Автор статті каже, що взявся писати про дуже складне питання, а саме, чи є в інтересі польського народу продовжувати у теперішніх відносинах підпільну боротьбу в Польщі. Він каже, що це є питання дуже дражливе але рівночасно політичне і тому повинно бути обовязково проаналізоване й належно оцінене.

Польща мала вчасі німецької окупації підпільну армію, т. зв. Армію Крайову, що боролась з німцями. Після зайняття Польщі совєтськими військами перебуваючий у Лондоні польський президент цю армію розвязав. Її діяння, каже автор, унеможливив теж й аліянтський договір у Ялті. Одначе не всі польські партизани послухали президента. Крім цього совєтський терор у Польщі, як і переслідування збоку НКВД тих, що були в Армії Крайовій, спричинили, що „хлопці назад почали вертати у ліс". Заважив тут найбільше, пише автор, ідейний підклад: бажання добути для Польщі повну незалежність. Цей стан турбує теперішній польський політичний провід, пишеться далі у статті. З різних боків апелюють до „хлопців у лісі", щоб припинили підпільну боротьбу, виправдуючи ті апелі „безнадійністю та неможливістю дальшої збройної боротьби внутрі країни"; бо вона „не приносить ніякої реальної політичної користі", а зате винищує найбільш жертвенну та

ГРИГОРІЙ КОСИНКА

ФАВСТ

(4)

Він ковтав її, криво усміхався, а сам дивився на підлогу. Бейзер з а л и ш и в на хвилину Фавста; він суворо, допитливо, ніби справді від нього так багато залежні були ми, оглянув кожного; Кленцов, радіючи, очевидно, що Фавстові була така „баня", — розсміявся, але Бейзер помітив таку несподівану радість.

— Ей, ти... как тебя? Чего ржешь, чему ти радуєшься?...

Кленцов вирівнявся і, зціпивши зуби на образливе „ти" промовив зо зла:

— Арестант — тоже человек... Да.

— Сутки кацера, — глухо наказав Бейзер.

І Кленцова, без курива і без хліба, повели кудись із камери.

А Бейзер знову повернувся обличчям до Фавста:

— Где твоя нара? — запитав. — Третя.

Начальник корпусу пильно обдивився з усіх боків Фавстове ліжко, торбу, рушника, вишитого з ключем журавлиним... Уже хотів був рушати з камери, як раптом уклякнув і читав видряпане: „ Прокип Конюшина", а внизу — „Христос Воскресе, Гало..."

— „Христос Воскресе" — тоже твоє — запитав з іронією Бейзер.

— У мене Він не воскресне... Чого тобі треба? — була Фавстова відповідь.

— Троє суток карцера... без хлеба, кровать привинтить.

Бейзер скаженів.

— Кто бросил окурок? — гукав він на всю камеру. — Чашки, стекло, ложки, ножи... Провертить, отобрать... На три дня поднять в камере нари, староста.

— Слушаюсь.

(Подати деякі деталі).

... — Камеру лишить на неделю передачи... забил, за окурок — сутки карцера. Я... протест и бандитизм.

Репліка якогось копійчаного меншовика або укапіста:

— Ведь били же когда-то тюрми, сидели, живие, ведь, люди...

За дверима нашої камери затихав десь у глухих коридорах малиновий дзвін на острогах начальника корпусу № 6 Бейзера.

Старий карцер, де сидів був Фавст, бачив і чув у своїх камяних шорах багато трагедій: там божеволіли, там вішалися, розбивали голову об стіну — всього було, все бачив і чув старий карцер.

Аж позеленів од цвілі, од віку свого давнього і сліз людських; по кутках протягувалася вже вода, а зимою, зрозуміло, вона трохи підмерзала й сковзалися ноги на такому льодку тонкому.

Фавст розповідав свою історію немудру так:

— Коли мене Бейзер, — каже він, — кинув був до цієї ями, цвіллю вкритої, я хотів просити його, щоб одразу взяли мене на розстріл... Це була не секретка, ні. Подумай, яка мені рація гнити на ній, коли я знаю свій кінець краще за Бейзера?

Я загнав йому матюха у вічко, і повіриш, трохи полекшало... Матюхнувся я не тому, що люблю лайку, ні, зо мною трапилося щось таке незрозуміле, що й досі не можу зясувати тобі.

Горіла голова, а тюрма, — уяви собі, наша велика тюрма, виломлюється з грунтом і летить високо понад борами...

І добре памятаю мою суперечку з Бейзером: „Брешеш, — ніби кажу йому, — хай скрізь — тюрми, хай скрізь карцер і кара, але маєш добрий знак: одна вже виломилася з грунту, летить". І знаєш, я вперше почав тоді так сміятися. Мені стало раптом страшно: що зробили з мене за сім місяців? Той дурень даремне Фавста згадував і легенди — я живий ще, хоч моя історія варта теж легенди.

...Знаю, мені вже не жити, нема мені поворту до життя — кровю харкаю... Дивно, один поет — цілком хворий, на мою думку, написав два рядки у карцері:

„Сліпе село лютує,
А Україна кровю харка..."

Сліпе село... Тут, у карцері, засміявся я на слова слідчого: вони питають, де сходилися на раду? Де, в кого?

Фавст притулився щокою до холодної стінки і тихо шептав: „У моєї рідної сестри, чуєте?" Далі вирівнявся і цитував собі з якогось філософа: „Панувати над рабами, обернути кожного на автомат, — такий, злебільшого, намір у деспотів..."

...Так знайте, — говорив до стінки далі, — Прокіп Конюшина ніколи не буде зрадником. Я загину, сотні й тисячі таких, як я, але ніколи, ніколи не продаватиму сестри своєї. І нікого не продаватиму. Юдою не буду.

Фавст плакав... Йому все ще, здавалося, стояв образ слідчого Однорогова, говорив

(Докінчення на 4 стор.)

Акція американських українок на допомогу їх сестрам в Европі

Не має сумніву, що найбільші злидні і недолю життя на скитальщині переживають українські жінки. Вони бо переживають її подвійно, за себе і за своїх дітей, а часто і за чоловіків. Ці терпіння найбільшої страдниці — матері-українки на скитанні треба взяти під окрему увагу в цілій допомоговій акції, тому теж з радістю треба привітати рішення Союзу Українок Америки, який перебрав на себе ініціятиву в цій справі.

З Обіжника Централі СУА до всіх своїх відділв довідуємось, що Екзекутива СУА винесла на своєму засіданні дня 29-го грудня 1946 два важливі рішення:

1. Перебрати в свої руки наглу поміч дітям, вагітним жінкам та немічним старцям на скитанні в Европі і негайно послати їм потрібну харчову допомогу, та

2. Перебрати на себе постійне піклування цими дітьми, жінками і старцями, як довго це буде потрібне.

Ці рішення винесено в порозумінні зі Зл. Укр. Амер. Доп. Комітетом у Филаделфії.

Трагічне положення власне українських жінок, дітей та немічних старців на скитанні в Европі представила на згаданому засіданні МаріяХомин, уповноважнена представниця „Обєднання Українських Жінок на Еміграції" в Европі, яка недавно приїхала до Америки з Німеччини.

Це положення, і так до цього часу вельми прикре, нагло ще й погіршилося, коли припаси УНРРА вже на вичерпанні, — так, що скасовано навіть розподіл молока для дітей. Які важкі наслідки це обмеження потягне за собою, можна собі уявити з того, що діти занепадають на тяжку безкровність, кривуху й сухоти, дволітнім дітям ще зуби не проколюються і т. д. Все те є наслідком скупої й нездорової відживи.

Вислухавши цей потрясаючий звіт пані Хомин та переглянувши надіслані списки терплячих дітей, вагітних жінок і немічних старців, Екзекутива СУА перевела основну дискусію над цею справ.ою та вирішила одноголосно вдатися до усіх відділів СУА з просьбою перевести у своїх громадах збірку найконечніших харчів.

В згаданому Обіжнику подається такі інструкції для переведення наглої допомоги:

Урядничкн кожного відділу мають негайно запросити кілька своїх готових до праці жінок, і піти від хати до хати збірати речі, які подаємо дальше у цім обіжнику. Кожна українська родина може без ніякого труду дати одну чи більше пушок молока, овочевих соків і т. д. або гроші, за які купиться потрібні речі. Зібрані пушки зносити в одно збрне місце, запросити членок (що не займалися збіркою) до пакування в пачки по 69 фунтів.

Кожному відділови СУА приділяється до опіки діти, вагітні жінки й старі в одному таборі на скитальщині. Рівночасно висилано кожному відділові адресу табору, на яку даний відділ має посилати пачки просто від себе.

Пачок (по 69 фунтів за оплатою $1.15 від пачки) можна висилати якнайбільше й якнайчастіще.

Збірати й висилати треба слідуючу поживу: В пушках (кенах) молоко, Каро сироп, овочеві соки, сушені овочі, ґрисік Фаріна, ґрисік кукурудзи, тверді цукорки, солоджене коко. — Долучити також пеленки, полотно, старі простирала, зарублені, вживане діточе білля, черевички.

Цю поживу й шмаття треба безпроволочно збірати серед своїх членок й українських родин, пакувати в пачки по 69 фунтів і висилати сейчас на залучену адресу.

Коли у відділі вибрано новий уряд, проситься цих, що одержать обіжник, сейчас повідомити й помогти новому урядови у переведенні праці.

Коли б з якоїсь надзвичайної причини відділ не міг цього завдання сповнити, то проситься відіслати залучену адресу відворотною почтою до Централі СУА. В кожному разі проситься уряд кожного відділу повідомити Централю, що у цій справі робиться.

Висилаючи ці пакунки, треба рівночасно на ту саму адресу вислати (ер мейл) листа з повідомленням про висилку. В цім листі треба також подати, що відділ бере в опіку дітей, вагітних жінок і старців цього табору, та буде їм постійно після потреби помагати висилками поживи й діточого білля.

Обнявши опіку табором, відділ має сам удержувати звязок із жіночим комітетом приділеного собі табору.

Обіжник кінчається закликом: Дорогі Сестри: Ми віримо в силу нашої організації, в працездатність і щирість наших членок. Не заведім наших нещасних сестер в їхніх надіях. Працюймо. Допоможім. З нами Бог.

За Екзекутиву СУА підписали: Олена Лотоцька, голова і Катерина Ярош, секретарка.

ідейну молодь. Такі апелі вийшли навіть від представника ніби „справжнього" польського уряду та „делегата Збройних Сил на Край". Наслідком цього зліквідовано багато польських партизантських відділів, але „хлопці у лісі" ще далі є, головно тому, що Совєти через своїх агентів далі винищують у Польщі найідейнішу польську молодь і вона тікає у ліс. Автор статті твердить, що характер партизанських польських відділів в останньому році змінився. Повстали три категорії тих відділів: відділи провокаторські, бандитські та ідейні. Провокаторські підпольні відділи організують совєтські та польські провокатори. Їх існування та ціль загально відомі. Бандитські відділи це вже звичайне повоєнне явище, а біда з ними головно в цьому, що вони підшиваються під назви різних ідейних відділів. Ці речі дуже турбують ідейних поляків, які добре розуміють почування ідейної молоді „з лісу", але думають, що в цеі молоді емоціяльність бере верх над розвагою та політичним обрахунком і тому вона кидається у безнадійну боротьбу в переконанні, що її жертва — скорше чи пізніше— даремною не буде. Ці жертви „хлопців з лісу", пише автор, є нині трагедією, бо „тих жертв не треба, бо вони без користі" для Польщі; а тільки дають варшавському режімові нову притоку до збільшування терору. Автор твердить, що в теперішніх обставинах боротьбу за незалежність Польщі можна вести тільки в політичній площині, а не зі зброєю в руках і тому „лісні відділи ідейного характеру повинні залишити боротьбу". Такий є голос, кінчить автор, не тільки „старшої" чи молодшої еміґрантської ґенерації, але й тих людей, які щойно прибули з краю, і які є відомі зі своєї безкомпромісової боротьби за повну незалежність Польщі. На боротьбу „лісових відділів" дивляться тепер, каже автор, з неґативного боку, але вину за це приписується Росії та її агентурам, як властивим спричинникам трагедії „хлопців з лісу".

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН.
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
83 S. Hancock St., McAdoo, Pa

ВОЛОДИМИР ГІРНЯК
1 Craik Ave., Kingsway, Torontt 9, Ont., Canada

Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich

ІВАН ІВАНЧУК
8930 Manor, Detroit 4, Mich.

СТЕПАН КУРОПАСЬ,
2930 N. Montclaire St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА
Box 777, Woodstock, Ont., Canada

СТЕФАН СЛОБОДЯН,
1323 N. 16th St., Philadelphia, Pa

ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J

ТАРАС ШПИКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.

ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich

ҐЕНОВЕФА ЗЕНКО,
1369 Brown St., Akron, O.

МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass

ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ
23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467 Woonsocket, R. I.

ДМИТРО ШМАҐАЛА,
4037 Riveredge St., Clevtland, Ohio

ОЛЕНА ШТОҐРИН
473 N. Hutchinson St., Phila 44, Pa.

ПЕТРО КУЧМА
95 East 7th St., New York 3, N. Y.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власним домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Почтова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76. Jersey City 3, N. J.
Telephone: BErgen 4-1016.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ.

На цілі Конґресового Комітету жертвували: К. Шевчук переслав $250, що були зібрані на вічу, яке відбулося в Рачестер, Н. Й., старанням місцевого Допомогового Комітету на 15. грудня 1946; Г. Степаник переслав $200 як жертву від Українських Злучених Організацій міста Клівленду; Бр. св. Володимира, від. 65 У. Н. Тоюзу з Елізабет, Н. Дж. $10.

Uncle Sam Says

BONDED FACTS on Savings

You have heard people say, "why save at a time when prices are going up?" We cannot all be economists; and it is perhaps just as well, for they seem to differ a great deal among themselves about the future. But we all know this: A man who saved a dollar 10 years ago is better off today than the man who didn't; and other things being equal, the man who saves a dollar today will be better off in 1957 than the man who doesn't.

United States Savings Bonds offer you the opportunity to save at a profit. Thus every $3 you lay away now will come back to you in 1957 with an extra dollar in interest. You don't have to be an economist to know a good thing when you see it.

U. S. Treasury Department

ЗВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ.

(За місяць червень 1946)

Бронкс, Н. Й. П. П., член УНС, з нагоди повороту сина з війни прислав на сироти $50.

Ром, Н. Й. Мих. Павелко $5.

Стейплетон, Н. Й. На збіркову лісту $73. Зложили: Брт. В. Ч. Христа, від. 25 Пров., $25; по $5: А. Ласів, В. Стичак, С. Торбин, К. Гул, А. Нетреба, М. Белцьо; по $3: М. Решітник, К. Наконечний; по $2: П. Рій, Т. Нетреба, П. Тіцький, Г. Райнґардт; по $1: А. Маґомет, С. Дзера, Д. Фостик, Р. Іваницька. Збірку переводили: С. Торбин, А. Ласів, П. Тіцький.

Бостон, Масс. Тов. Зап. Січ $27.

Перт Амбой, Н.Дж. А. Редус $1.

Нюарк, Н. Дж. Парчук $1.

Дітройт, Міш. А. Соломка, чл. вкладка, $10.

Рачестер, Н. Й. Дж. Яницький $2.

Чікопе, Масс. І. Шило $2.

Чікопе, Масс. М. Федорів $10.

Ірвінґтон, Н. Дж. Наконечний $1.

МкАду, Па. Бр. Покрови П. Д. Марії $25.

Галивуд, Каліф. Укр. Централя $235. На збіркову лісту, переслану У. К. К., зложили: по $25: обоє О. М. Малицькі, П. Мордус, О. Мельник; Т. Дундас $20; І. О. Нестеренко $15; по $10: Д. Литвин, М. А. Шурґат, І. М. Тубай, М. Новак, М. Мазуркі, Т. Орлик; по $5: Мішкіс, К. І. Ґонсетт, Н. Іванець, П. Вавриків, В. Мартин, О. Дадилюк, І. Сцімборський, В. Войціцький, д-р П. Дорош; по $3: А. Бунка, С. Комашевич, А. Вавришук; по $2: Т. Ноґаш, Р. Сенчина, Д. Воробієфф, К. Капосій; по $1: Н. Нікетин, Е. Кунц, Самець. Збірку переводив Петро Мордус. Гроші переслав голова Української Централі О. Е. Малицький.

Филаделфія, Па. Тов. „Згода" (збірка) $46. На збіркову лісту зложили: Тов. „Згода" $25; по $2: О. Горохівський, Г. Бучко, П. Максимович, Н. Бурак, С. Михальчак, А. Флисак, І. Матлюк; по $1: А. Слободян, Г. Гудима, П. Колісник, І. Бончак, Т. Филипчук, М. Пришляк, М. Ґелета.

Честер, Па. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 156 УНС, $50. Українська Амер. Ліґа, Іст Честер, Па., $100. Збірка на лісту $110. Зложили по $10: Г. Івасів, М. Кагуй; по $5: В. Новак, М. Іщук, Ф. Трош, М. Кагуй, П. Блотний, В. Загибайло, М. Муляр; І. Підгорецький $4; по $3: І. Давид, Г. Лебещак; по $2: М. Закоршемний, М. Строґ, Г. Чемерись, В. Трач, О. Коваль, П. Купчак, М. Єдинак, А. Верещак, Я. Ташак, Годинька, М. Яцик, Г. Давид; по $1: А. Дзядик, В. Гнатів, А. Вишиванюк, Т. Тварод, В. Ковальчук, Й. Олійник, К. Корнойч, П. Закоршемний, П. Закоршемний, М. Гаросівка, П. Сайдло, Й. Мамут, С. Ткач, М. Яцик, Г. Ганич, В. Федорович, Г. Равлик, Е. Волощук, С. Сорока, Ф. Береска, П. Яцик. Збірку переводили: В. Новак, І. Давид, М. Строґ.

Филаделфія, Па. Бр. св. Петра і Павла, від. 109 „Провидіння", на збіркову лісту $110. Зложили по $10: Т. Дубик, М. Петрівський; по $5: М. Сивуляк, І. Олійник, І. Савчин, С. Слободзян, М. Сосновий, П. Протасевич; Н. Квасінський $4; по $3: С. Онищук, Н. Бурий, І. Маньків, П. Гутник, К. Дубчак; по $2: С. Бойчак, І. Марич, Д. Ґендий, П. Михальчук, Д. Ганусей, П. і П. Купер, І. Тромбась, М. Дубчак, О. Вітковська, Е. Гоннісей, Н. Маньків, В. Онищук; по $1: Балтрунас, І. Хміль, Д. Матищак, С. Васильців, І. Плетеницька, Д. Лобурак, Н. Царик, М. Тромбась, В. Биндзяк, А Кріль, І. Кравчук, А. Мрук, І. Шмайда, В. Рожко, М. Рожко, Й. Данилович, В. Пушкар. Збіркою занімались Н. Бурий, С. Онищук і І. Маньків.

Оборн, Н. Й. Сестр. П. Д. Марії зі збірки на Святі Матери $111.47. Крім того члениці зложили $37. Зложили: Ґ. Маркол $10; С. Зиновяк, Д. Писарчук, М. Науольна, М. Гуменецька по $5; М. Бридак $3; по $1: Т. Мельник, М. Кухта, Н. Радьо, М. Бурч.

Ґрінвіч, Конн. К. Кшеменецкі $5.

Трой, Н. Й. Українська православна парохія, збірка на спровадження сиріт $450. Зложили: Бр. св. О. Николая, від. 191 УНС, $100; парохія св. О. Николая $42; по $15: о. А. Іванишин, І. Куріца; по $10: О. Бомба, П. Бойко, П. Качмар, П. Орецький; Громадянський Клюб $25; по $5: О. Заяць, А. Било, В. Губіцький, М. Ванцович, Н. Дримух, І. Гучко, С. Бомба, Д. Петрицький, Г. Джинджеристий, І. Помайба, М. Коваль, І. Ткач, С. Ференц, В. Колодій, І. Янчак, П. Нізінкевич. К. Філь, О. Ковальчик, В. Сушко, І. Керман, М. Тихоня, М. Ониськів, П. Джинджеристий, М. Сушко, А. Теличка, М. Піскош, Я. Куцик, М. Драбик, Д. Керман, Д. Базар; по $3: Г. Бабич, С. Бажицький, А. Мурза, П. Олійник, О. Мельник, П. Мєнта; по $2: Я. Дженджеристий, Й. Пняга, М. Романишин, Т. Мадераш, В. Пашкевич, П. Клим, С. Добрянський, В. Москалик, О. Било, П. Ласиця, І. Дмитерко, Т. Муха, П. Кучма, А. Юржин, А. Філь, П. Шашкевич; по $1: Г. Бзар, П. Пняга, С. Паробек, К. Пицик, Е. Гаєс, А. Маційовський, М. Стемінський, П. Стасяк, П. Гетьман, М. Мацко, А. Чубик, М. Ґрабовська, М. Гірняк.

(Дальше буде).

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІЇ

в боротьбі проти тоталітарних диктаторів шукають способів мирної співпраці народів і держав,

одною з книжок справді на часі є книжка про Україну, її минуле й сучасне:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ"

проф. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО в англійському переводі:

A HISTORY OF UKRAINE

By MICHAEL HRUSHEVSKY

СТОРІН 629 — 4 КАРТИ (мапи) — PRICE $4.00

Для замовлення виріжте понижчий купон і вашліть зо замовленням.

ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю осьтут ...... долярів моні-ордером (чеком) і прошу висилати мені ...... примірників Історії України проф. Михайла Грушевського в англійськім перекладі.

Імя ....

Адреса ....

Місто .... Стейт ....

ЗИМОВА ВИПРОДАЖ

Спис Книжок

що їх ще можна дістати у

КНИГАРНІ „СВОБОДИ"

Книжки, поміщені в цім цинику, є по кілька примірників. Тому хто скорше замовить, то ще може дістане.

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ Й ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ

Хан і його син або **Українка бранка** і інші оповідання — $ .20
Христос в гарнізоні, оповідання з військового життя, М. Яцкова — $ .40
Хрунь і чорт, В. Будзиновського — $ .15
Цар-Голод, написав А. Бах, переклав Микола Залізняк — $ .35
Цариця і весталька або **Живцем замурована,** історія з часів переслідування християн за панования римського цісаря Нерона — $ .25
Царівна-жаба, українська народна казка (зі збірника І. Рудченка), з 5-ма малюнками Ю. Магалевського — $ .10
Цар-Соловей, казка С. Руданського, брош. 35 ц., опр. — $ .75
Цвіт і душа та інші оповідання — $ .15
Цвіркун у запічку, оповідання, Ч. Дікенс — $ .50
Через кордон, цікаві розкази еміґранта Олекси Ремези. — **Еміґрант,** вірш Петра Геркого — $ .15
Чернигівка, бувальщина з другої полов. 17. віку, М. Костомарова — $ .50
Ченці, оповідання, Стедаль, перекл. С. Пащенко — $ .35
Чорна Рада Том І. Твори П. Куліша — $ .50
Чорний кіт, Едґара Еллен По — $ .10
Чому попи не женяться? — $ .15
Чужиною, збірка поезій О. Олеся — $ .50
Чутлива совість, Татко, оповідання Д. Н. Маміна-Сибіряка, з російської мови перекл. Марія Кузьмова — $ .20
Шкільні образки, написав Дмитро Макогон — $ .10
Шагин Ґерай, оповідання Вяч. Будзиновського — $ .25
Шевченко і його Україна. Зміст: Заповіт. — На шевченковій могилі. — Поклін душі великій. — Тарасови Шевченкови. — Де памятник Тараса? — Памяти Тараса Шевченка. — Шевченко для свого народа. — Чому кожний українець і кожна українка повинні знати життя Тараса Шевченка. — Шевченко між народом. — На Тарасовій могилі. — Кирило-Методіївське братство. — Винятки з творів Тараса Шевченка. — Заповіт Тараса Шевченка в чужих мовах — $ .25
Шевченко про мистецтво, розвідка Богдана Лепкого — $ .10
Шерльок Гольмс, таємничі історії найславнішого в світі детектива. Кожний том становить скінчену цілість. Ч. 13. Джентелмен стомник 15 ц.; Ч. 14. Тайна графині Кательоне 15 ц.; Ч. 15. Трагедія дідички 15 ц.; Ч. 16. Чорт зі Семфолд Гіл 15 ц.; Ч. 17. Чудовий Рікардо Сакко і сини Шіви 15 ц. Разом — $ .75
Шлях до соціялізму, Отона Бауфа, переклав П. Ділушок — $ .25
Що таке державногромадянське виховання, д-ра Георга Кершенштайнера, авторизований переклад із третого ляйпціґського видання д-ра Василя Сімовича, з провідним словом автора, з його портретом та біоґрафією — $ .50
Що то є книжка? — Початки козаччини (5 ілюстрацій). — Козачий кістяк. — Кіндрат Бубненко-Швидкий. — Дні нашої слави і недолі — $ .20
Ягілки, 51 українських народних пісень і забав на Великдень з розвідкою про ґенезу ягілок і їх теперішній вигляд — $ .20
Як вести збори, нап. К. Немова — $ .10
Як повстала земля, К. С-ника — $ .25
Як Москва нищила Україну. На підставі старих українських пісень зладив Вачеслав Будзиновський — $ .35
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отруя. — Шинок. — Чотири днів Всев. Гаршина. — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі — $ .15
Які є люди на землі — $ .40
Як львиця виховала царського сина і герцеґовинські оповідання — $ .20
Як стати по українськи грамотним, коротка українська правопис із додатком: **Дещо з української граматики,** В. Верниволі — $ .25
Як царевич літав до царівни — $ .10
Як мужик ходив до царя правди шукати й інші оповідання — $ .10
Як нам задовольнити наші пекучі потреби, деякі поради владі і населенню України — $ .10
Як опридiлити вагу живої худоби — $ .10
Як осягнути успіх? — $ .15
Антонович Б.: **Коротка історія Козаччини з ілюстраціями і картою України.** Брош. — $ .65
Богдан Лепкий: **Маркіян Шашкевич,** з ілюстраціями. брош. — $ .35
Берн Юрій: **Плесом Амазонки** (La Jangada). На укр. мову переклав М. Копій. В двох частях. І і ІІ часть. Опр. — $2.00
Бірчак І.: **Проти закону.** Повість на тлі подій 12. віку — $ .50
В. К. Т.: **ТРОПАРИК** або **Підручник Церковного Співу** — $ .30
Володимир Бартінський: **Скошений Цвіт. Вимок з галицьких образків** — $ .60
Ґрінченко Б.: **Сонячний промінь.** Повість — $ [illegible]
Гашек Ярослав: **Пригоди доброго вояка Швейка в Світовій Війні.** (Швейк на фронті). Авторизований переклад з чеського — $ [illegible]
Гавриляк Ілько: **Тернистим шляхом** — $ .30
Гашек Ярослав: **Пригоди доброго вояка Швейка в Світовій Війні.** (Швейк в Запіллю) — $ .90
Дудко Ф.: **Глум.** Оповідання — $ .35
Дудко Ф.: **Краса життя.** Оповідання — $ .20
Дойль К. (7 книжечок): 1. **Душогубство в Абей Ґрондж.** 2. **Пестра Стяжка.** 3. **Захований Клейнод.** 4. **Чоловік з Близною.** 5. **Вітятий палець.** 6. **Шість Наполеонів.** 7. **Танцюючі фігури** — $ .70
Д. Дорошенко: **Славянський Світ у його минулому й сучасному,** в трьох томах, брош. — $1.25
І. Сорокатий: **До Складу і Прикладі** — $ .20
Г. Хоткевич: **Камінна Душа,** повість, брош. — $1.50
Кащенко А.: **Запорозька слава.** Брош. — $ .50
Косач Ю.: **Тринадцята чета.** Оповідання — $ .50
Крушельницький А.: **Змагання.** Повість. Брош. — $1.00
Кисілевська О.: **Швайцарія.** Короткі загальні уваги про Швайцарію. В цій книжці є багато оригінальних фотографічних знимок, так, що кожний може з неї довідатися багато про життя у Швайцарії і її промисла — $2.00
Косач Юрій: **Сонце в Чигирині.** Повість про декабристів на Україні. З післовим і примітками М. Голубця. Брош. 50 ц. Опр. — $ .75
Лепкий Богдан: **Писання Богдана Лепкого,** з портретом автора і з нарисом його літературної діяльности, написаним В. Верниволею, Том І. Вірші, том ІІ. Проза. В полот. опр. — $5.00
Д-р Л. Мишуга: **Шевченко й Жінка.** Надається на відчит на Шевченківські Свята. Ціна — $ .50
Лотоцький А: **Кужіль і меч.** Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку — $ .80
Майрік Ґ.: **Ґолем.** Оповідання. Опр. — $1.00
Мельник-Матвіїв Микола: **За рідне гніздо** — $ .25
Магічні штуки для розваги старих і молодих — $ .20
Новіков О. Прібой: **Цусіма.** Перекл. з російського. Часть І і ІІ. Опр. — $2.50
Нечуй Іван: **Кайдашева сімя.** Повість. Опр. — $1.25
Островський В.: **За грошем.** Оповідання — $ [illegible]
Олександер Мишуга, мистець і людина. Ціна — $2.00
Опільський Юліян: **Золотий лев.** Оповідання — $ .40
О. Луговий: **Визначне Жіноцтво України,** бр. — $1.50
Підмогильний В.: **В епідемічному бараці.** Нарис. Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможна краще атмосферу, в якій живе сучасне покоління на Україні — $ [illegible]
Про плекання і лічення домашніх звірят. Практичний порадник — $ .25
Полянич Б.: **Товариші успіху.** Сенсаційна повість — $ .40
П. Куліш: **Чорна Рада,** хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями. бр. 75 центів, опр. — $1.25
Поліщук К.: **Розпята душа.** Оповідання з латиського життя — $ [illegible]
Рахункова книжечка з додатком деяких цікових інформацій — $ .75
Рідне Слово, збірка новель і оповідань українських авторів, бр. — $ .75
Самчук У.: **Волинь.** Том І. **Куди тиче та річка. Брош.** — $1.00
Свидницький А.: **Люборацькі.** Сімейна хроніка. Опр. — $1.50
Син України. Історична повість у трьох частях з ілюстраціями і мапою. Брош. — $1.25
Ткачук В.: **Сині чічки.** Нариси — $ .30
Толстой Лев: **Відродження.** Два томи в 3-ох частинах — $2.50
Франко Іван: **З вершин і низин,** збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зівяле листя" й „Великі роковини". У біографічнім нарисі Івана Франка (написав Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій. В оправі — $3.25
Франко Іван: **Лис Микита.** — $ .50
Франко Іван: **Оповідання.** Зміст: Малий Мирон, Грицева шкільна наука. Оловець. Борис Граб і інші — $ .65
Українсько-Англійська Кухарка (Ukrainian-English Cook Book), старокраєва домашна кухня. Ціна — $ .75
Ф. С.: **Бранець морського опришка.** Іст. оповідання — $ [illegible]
Филипчак І.: **Будівничий Держави.** Історична повість з XII віку. Бр. — $ .70
Филипчак І.: **За Сан.** Іст. оповідання, 2 томи — $ .40
Церковні Пісні з нотами, на всі свята цілого року, брош. — $ .50
Чайковський М.: **За силу сонця.** Фант. оповідання. Опр. — $1.25
Чайковський А.: **Не було виходу.** Історія одної парцеляції. Оповідання з галицького життя — $ .35
Чайковський А.: **Відвдячився.** Опов. з козацької давнини. Брош. — $1.00
Чернява Іван: **Люди з Чорним Піднебінням.** Повість. Брош. — $ [illegible]
Чехов А.: **Оповідання.** Переклав О. Бабій — $ [illegible]
Шевченко Т.: **Гайдамаки** з порт. автора і ілюстраціями. Брош. — $ [illegible]
Шевченко Тарас: **Твори Тараса Шевченка,** в 3-ох томах, в оправі — $6.50
Ю. Федькович: **Люба-Згуба,** повість, опр. — $ [illegible]
Юліян Тарнович: **Ілюстрована Історія Лемківщини** — $ [illegible]
Як стати горожанином Злучених Держав — $ [illegible]

УВАГА! Повищі книжки продаємо по цінах тут поданих без опусту.

Svoboda

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

(З Канади треба платити тільки американською валютою)

Праця для жінок і мужчин
WANT ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT:
BErgen 4-0237 — BRyant 9-0582

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ВИРІБНИКІВ ШКІРЯНИХ РУЧОК, досвідчених. Робота цілий рік, добрі умовини, надзвичайно висока платня. Також формана, що заряджував би цілим департаментом, писати:
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ФАВСТ

(Докінчення зо сторони 2-гої)

ніби до нього:

— Каже мені Однорогов: „Ти, Конюшина, трудового просхождения, ти бедняк, ти получил образование, ти, наконец, не Грицько или Омелько какой-то... но почему, почему из каких побуждений ти примкнул к преступному обществу самостийников? Почему принял участие в востаннии?"

Конюшина відповідав

— Ая... Пішов, не можна не йти, бо коли підпалили хату Грицькові та Омелькові, то вони лише тоді за вила і гідність свою згадають, ая... Мені ж, самі сказали, людині свідомій, треба свідомо і прямо у вічі ворогові дивитися...

Так йому, нібито, сказав був Фавст, а він на це усміхнувся, дав гарну папіросу:

— Кури, мовляв, Конюшина, наші, а скажи нам, де поділися ваші, де були бандити?

Перехилив Однорогов через стіл голову і , трохи заспаний, процідив крізь зуби:

— Пойдеш на шльопку, милок! Герой!

Замахнувся і на всю руку вдарив по зубах.

Фвст, памятає, до крови, до кістки прокусив йому руку ту — тільки прикладами врятували життя Однорогову, занапастивши Фавстове: його тримали після цієї історії три місяці в так званому секретному підвідділі.

[illegible]

...Дні текли. Конюшина почав кашляти кровю, — тоді перевели до загальної тюрми, до камери № 12.

— Дзинь-бом, дзинь-бом...

(Подати уривки з пісні, настрій).

— Слухай, — каже мені Фавст, — вони співають цієї пісні так, як смуток власний пють... Правда, чи? А мені здається, нема чого й сумувати: справді, я пережив був таку велику радість і захоплення, що й досі обертом голова йде, як згадаю минуле...

Кінь був у мене — Іскра, а коли виїздила наша сотня з лісу — у гривах кінських пісні цвіли, зелені бори дороги нам стелили, і ми були самі, як бір, зелені — такі молоді й завзяті...

На команду: „Кіннота, на коні!" вихором злітали, острогами дзвонили і стременами бряжчали, аж підкови цокотіли в коней — мчали так степами українськими: а поруч — бір, бором — ніч з вогнями йде; тоді горіли бори...

І знову співали старої тюремної пісні:

Слишно там идут...
Где-то, кого-то на каторгу
ведут...

— Не співайте! Не зацвітуть, ніколи вже не зацвітуть пісні на гриві мого коня! І я все таки не буду журитися: ми вмираємо в імя наступних поколінь.

Підійшов до дверей, довго читав видряпане нігтем:

„Тут була остання ніч... Ми загинули за волю свого народу; той, хто одвідає цю камеру, хай згадає нас... Земля українська кровю окроплена, діти цієї землі гниють по тюрмах всіх словянських народів, б осамі вони — гній і труп... Люди без волі, без бажання навіть..."

Далі все було засмальцьоване так, що годі прочитати.

Фавст стояв і довго думав: йому не треба було говорити такі слова, не до нього звернена була скарга смертельників...

— „Остання ніч", — зафіксувала його память. — Коли ця остання ніч прийде до нього, Конюшини?

Знесилений упав на залізне ліжко. Він не памятав уже, чи це був сон, чи справді було колись таке життя? Згадував...

— ...Сьогодні — багата кутя, ая... У мене не було ще тоді Іскри, не цвіли пісні наші над борами. Стояла мати коло столу, лямпадку перед образами засвічувала:

— „Святий вечір, діти, надходить, — казали, — не пустуйте!"...

І долівка в хаті, вимазана Оксанкою, блищала, і наші очі дитячі блищали радістю і щастям... Мати не сердилася, коли малий Яцько смикав їх за спідницю, приказуючи: „перший пиріжок, мамо, мені!"

— „Добре, Яцю, тобі... А кому ж? Тільки тобі!" — гладили рукою його наїжачену голову й посилали до батька.

А батькові очі світилися, мов у святого Миколая на божнику, він садовив праворуч себе Яця, а ліворуч — Настусю, і бавив обох, ая...

Повз них проходила горда Оксанка, вона старша була і робітниця в матері найперша; в Оксанчиній косі, памятаю, маком синіла стрічка... — „Чиясь файна молода буде", — подумав. А вона повернулася тоді до мене, засміялася:

— Отакої, паничу наш, — сказала, — на вулицю нівроку вам, навідується, а дров урубати, то... „хай тато".

Надходила багата кутя, святий вечір.

(Наступ Муравйова на село. Руїни, десятий відповідає. Смерть Фавстового батька. Скрині. Хлипало у бурянах зотліле село. Образ матері):

— „Надівай, Оксанко, стрічки Насті, вяжи червоного пояса Яцеві". Змалювати до дрібниць сцени бою. На чолі загону — Прокіп Конюшина. (Фавст-Конюшина збожеволів у карцері).

Сторожукове пильне око; зазаспане, помяте якесь, мов простирадло у повії, обличчя, мутні очі, особливі вуса, схожі на тоненькі ковбаси — (підлизані), якісь тютюновим димом; у передніх яснах — два здорових, вовчих зуби, вальковата шия...

Він, Сторожук, вклоняється Бейзерові:

— Хилий какой-то... — Сміється Сторожук.

Веселий він, звичайно, завжди в такі урочисті хвилини. Мугикає з пісні два рядки:

Нудить Строжукові горілка, тоді йде ригати до раковини. Йому нагадують, що треба поспішати.

Камера, Фавст узяв з нар свою торбу, розвязав її, підходить до Конончука, каже:

— „У вас, дядьку, хвалилися, син є? Але він вечері не принесе сюди — прийміть мою, я буду вашим гостем сьогодні.

Він повертається до Кленцова:

— „Не радійте, офіцере, з моєї страти... Памятайте: „сотні поляжуть, тисячі натомість стануть до боротьби..."

Маламет молився богові. Вечір, ніч.

Фавст нерухомо сидів годину, скоса дивився на всіх нас і тихо шептав щось, а далі підвівся, воспитав пана Яцьківського:

— Де твоя, Яцьківський, кружечка з (орлами) га? Дайте мені води!

Голос зростав, переходив у шепотіння:

— Чуєте, Сторожук списки читає?...

Він ще припав був до відра й пив воду, але після цього, свідомого, здавалося нам, вчинку, — він уже не приходив більше до свідомости, він збожеволів.

Ловив руками повітря, ніби намагався смикнути за повід коня... Бігає по камері, гукає:

— Кіннота, на коні! До бою!

— Хлопці, чий кінь збіжить з Іскрою? Сторожукові потрібна крэя моя? — Маєш її, пий.

Він ударив щиколатками по пругові дверей, розбив до крови руки і, на здивовання усіх почав малювати на стіні велику літеру „У"... Не скінчив, а знову гукнув на всю камеру:

— Кіннота, на коні! Рівняйся, до бою ладнайсь!

На порозі камери стояв Сторожук. Він узяв Фавста за скривавлену руку, міцно стиснув її, глянув своїми мутними очима на всіх нас і вивів Конюшину з камери востаннє...

Камера заніміла з жаху.

У сусідній камері, „етапній", співали студенти — новаки ще нашої тюрми:

Ой, радуйся, земле,
Син Божий народився...

А Конончук держав у руках шматок хліба, що його дав йому Фавст з Поділля, і ридав.

2. IV. 1923 р.

CONCERNING ATOMIC ENERGY — Just before Andrei A. Gromyko, right, Russia's deputy foreign minister, made his attack on Bernard Baruch's atomic energy program, at the UN meeting in Lake Success, N. Y., Gromyko and Baruch met in conversation as above. Gromyko accused Baruch of making "light-minded statements."

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

BILE AND DIGESTION

BILE IS manufactured continuously by the liver.

In a 24 hour period a quart will be produced. Its only means of escape to the intestine is through a passageway known as the common duct. Halfway down this tube is the gall bladder. Normally most of the liquid goes here for storage until the secretion is required for digestion.

During its stay in the gall bladder the material is concentrated to half its original volume. Sometimes when the gall bladder is diseased, the solution remains too long and crystals form, thus providing the forerunners of gall stones.

Gall contains salts, acids and pigments. Main use of this fluid is to help the digestion of fats. At first the food is broken up into particles—so that fermentation is facilitated. Some of its chemicals combine with fat and when the necessary alterations have taken place, the element passes through the walls of the intestine into the blood stream. From here it is carried to various parts of the body. The liver shares with the kidneys in ability to remove poisons and waste products from the body and these are eliminated through the bile.

Should the biliary tracts become obstructed by stone or inflammation, bile is no longer able to reach the intestine. Then the coloring matter undergoes changes and return to the circulation which imparts a yellow appearance to the skin (jaundice). At the same time, lack of pigment in the alimentary tube causes the stools to be gray.

Bile has a laxative effect by encouraging intestinal activity. This does not mean that all individuals suffering from constipation do so because of a shortage of bile. But if this is the case, medical preparations are available which are of value when the normal flow is not adequate. Such a condition is likely to occur in those having gall bladder disease.

When the gall sac is removed its function is taken over by the common duct. The passageway enlarges and helps to concentrate the bile.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 9. січня 1947 року помер у 23 році життя в Генерал Госпітал, Лаврел Гіл, Сиковкус, Н. Дж.

ІВАН МАРИНЕЦЬ,

член Тов. Укр. Клюбу Поступового, від. 70 У. Н. Союзу в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Покійний полишив у смутку маму Розалію, дві сестри Марію і Гелену та тітку Марію Мангем.

Похорон відбудеться в понеділок 13. січня, в годині 9 рано з похоронного заведення Івана Ковальчика під ч. 79 Сусек вул., до укр. греко-кат. церкви св. Петра і Павла при Ґрін і Сусек вул., потім на цвинтар Голі Крос в Арлінгтон.

Проситься приятелів і знайомих взяти участь в похороні. — В. И. П.

В. Кушнір, секр.

ДЯКОВЧИТЕЛЯ-ДІРІГЕНТА

УКРАЇНСЬКА ҐРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ СВ. АПП. ПЕТРА И ПАВЛА, пошукує дяковчителя до парохіяльної школи і провадження хору. Платня добра і доходи великі. Інтересовані учителі можуть голоситися на адресу: (Miss) Theresa A. Pedbereznak (Secretary), 51 Howard Ave., Ansonia, Conn.

ПОШУКУЮТЬ

Шукаю в дуже важній справі ДЖОРДЖА БРОЗЯ. Хто про нього знає, або він сам, хай напише на таку адресу:

TOM FELENCHAK,
23 Culver St.,
Seymour, Conn.

КСЕНЯ РАДИНЬСЬКА, з дому Галкович, шукає вуйків ПЕТРА й ОЛЕКСИ ГАЛКОВИЧ, що мають жити десь у Ню Йорку. Хто про них знає, або вони самі, хай пише на таку адресу:

Mrs. HELEN TYTLA.
R F D 2.
New London, Conn.

ОТЧЕ НАШ
МОЛИТОВНИК
— для —
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
Друге видання Друкарні ОО. ВАСИЛІЯН.
В гарній тривалій шкіряній оправі з позолоченим хрестом на окладинці.
Ціна $1.25.
Замовлення враз з належітістю слати до:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
З Канади належить платити тільки американською валютою.

ВЖЕ МОЖНА КУПИТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ"!
Нову цінну і на часі книжку
„НА КРИЛАХ В УКРАЇНУ"
Вірші СТЕПАНА МУСІЙЧУКА.
Кожний свідомий українець і українка повинні мати і прочитати цю книжку. — Ціна $1.00.
Книжка має 190 сторінок і містить 149 віршів. Надається до декламацій на різні патріотичні оказії, як: Дні Матерей, Листопадові Свята, Свята шкільні, Свята церковні, Привіти, Гимни, Присвяти, Думки і пісні.
SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
Написав
Д-р А. Т. КІБЗЕЙ
В цій книжці автор описує в приступний спосіб всякі недуги, їх прояви та лікування. Вона має 734 сторінок друку, оправлена в полотно, поділена на 22 розділи.
В цій книжці описані такі недуги: заразливі, з фізичних недомагань, з упянюючих средств, нирок, крови, серця, залоз, жил, костей; недуги жіночі, діточі, шкірні; недуги очей, ух, носа, зубів і недуги венеричні.
Прочитавши цю книжку, можна захоронити себе і родину від всяких недуг. Ціна тільки $3.00.
Замовляйте, пишучи на таку адресу:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ СТІННІ КАЛЄНДАРІ НА 1947 РІК
• У гарних кольорах
• Календаріюм друковане українською мовою
• Свята означені читким червоним друком
Ціна 30 ц. один
На C. O. D. не висилаємо. Належітість треба посилати разом із замовленням.
[ ] Тарас Шевченко — Кобзар
[ ] Зимовий вид
[ ] Лінкольн
[ ] Христос добрий пастир
[ ] Серце Ісуса Христа
[ ] Діти, що їх ангел стереже
[ ] Серце Пресвятої Діви Марії
[ ] Тайна вечеря
[ ] Матір Божа Неустаючої Помочі.
[ ] Свята Родина
[ ] Слава во вишних Богу
[ ] Молода українка
[ ] Вівчар пасе вівці
[ ] Українські козаки вертають з полону
[ ] Ой післала мене мати до криниченьки
[ ] Рождество Твое Христе Боже наш".
[ ] Святе семейство
[ ] Romeo & Juliet
[ ] Фарма. Діти годують качки
[ ] Хлопець грає на сопілці, пташки приспівують, а заяці і кролики танцюють
[ ] Вашингтон і А. Линколн
[ ] Діти їздять на санках у зимову пору
[ ] Гарний вид фарми
[ ] Дитина в ліжку, ангел охороняє
[ ] Гарний вид фарми. Діти, кури свині, пес
Замовлення слати на адресу
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL DIRECTOR & EMBALMER
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині кличте як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
79 Sussex Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за $150.00
У випадку смутку в родині кличте:
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762
ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MElrose 5-6577

A SMALL POCKET SIZE
DICTIONARY
is quite valuable. We have a few on hand in the English-Ukrainian languages. Price $1.50.
"SVOBODA"
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗВУКИ УКРАЇНИ
MELODIES of UKRAINE
100 українських пісень під нотами на один голос і з повним текстом.
Зладив і видав ДМИТРО АНДРЕЙКО.
Ціна 75 центів
Замовлення враз з належитістю слати до:
SVOBODA
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
З Канади треба платити тільки американською валютою

ТАРЗАН, ч. 1514. Дивне яви ще.

JUST THEN STARTLING NEWS CAME. THE CHIEF'S SON LAY STRICKEN WITH THE DEADLY MALADY.

AND ZAGRU, THE WILY WITCH DOCTOR, TURNED TO HIDE HIS SATISFACTION.

"THE OLD CHIEF IS NOT LONG FOR THIS WORLD," MUSED ZAGRU, "AND WITH NO HEIR, HIS POWER WILL BE MINE!"

THAT NIGHT AS DR. LONG AND MARY RYAN APPROACHED THE VILLAGE, A STRANGE APPARITION APPEARED.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc

Саме тоді насціли застрашаючі вісті. Недуга повалила начальникового сина на ліжко смерти.

А Заґру, підлий знахор, відвернувся, щоб закрити своє вдовілля.

„Старий начальник не довго вже попасе на цьому світі" — міркував Заґру — а тому, що по нім нема ніякого потомка, його влада перейде на мене".

Саме тої ночі, коли д-р Лонґ і Марія Райен доходили до села, явилася їм дивна постать.